

Poznavanje svoga neprijatelja

Dean Sherman

U Pavlovo vrijeme hrvanje je bio popularan sport, zato ga je Pavao upotrijebio kao analogiju za duhovno ratovanje. Postoje neke važne sličnosti između sportskog hrvanja i duhovne borbe.

Za razliku od većine sportova hrvanje ne ostavlja nimalo vremena da se opustiš ili predahneš. Od prvoga trenutka početka svake runde, hrvanje traži stalnu koncentraciju. Svaka misao mora biti usredotočena i svaki mišić spreman. Izgubiti koncentraciju makar na tren, znači protivniku osigurati pobjedu, ili u najmanju ruku izgubiti prednost.

Duhovna je borba neprekidna, poput hrvanja. Kada bih mogao impresionirati kršćane samo jednom stvari, bilo bi to da je naša borba apsolutno neprekidna: rat se vodi 24 sata na dan, sedam dana tjedno, 52 tjedna godišnje. Sotona si ne uzima slobodno vrijeme u subotu navečer ili ponedjeljak ujutro, i nikada ne odu-staje zbog bolesti. On je nepopustljiv u svojim pokušajima da osujeti Božje djelo u nama i kroz nas.

Kad kažem da je borba neprekidna, ne kažem da se trebamo boriti kako bismo zadržali ono što je Bog učinio. Ne trebamo se boriti kako bismo postigli spasenje. Božja milost nas je dovela do tog stanja. Ne stojimo za spasenje već poradi spasenja.

Kao što je ranije spomenuto, veći dio borbe je izvojevan našom svjesnošću o djelovanju neprijatelja. Nije stvar u neprekidnoj borbi, već u svjesnosti da se borba odvija u svakoj minuti naših života.

Ne možemo živjeti u Disneylandu

Možda je sotonina najveća prednost u odnosu na Božju djecu njegova postojanost nasuprot našoj nepostojanosti. Kršćani su, opće poznato, nepostojani. Kolebamo se između razdoblja intenzivne odanosti Bogu i razdoblja samonametnutog otuđenja od njega.

Đavao je već ranije vidio našu nepostojanost. Shvatio je da ljudi izjavljuju: “Zaista ću dobro upoznati Gospodina. Promijenit ću svijet i učiniti velike stvari za Boga.” No sotona nije vrlo impresioniran našim trenutnim ustupcima posvećivanju. On zna koliko se kršćana prvoga siječnja odlučuje na redovitu molitvu i čitanje Biblije, samo dok se ne obeshrabre prije sredine veljače. Tijekom naših razdoblja snage i ozbiljna predanja Bogu, sotona si može priuštiti strpljivo čekanje dok ne popustimo u svome stražarenju. Sotona će čekati tjednima, mjesecima i godinama, ako je to potrebno. Koliko si puta čuo kako kršćani daju sljedeće izjave: “Trenutno mi neke stvari nisu poznate.”

“Zbunjen sam.”

“Moji su me vođe iznevjerili; moji su me prijatelji iznevjerili; Bog me iznevjerio.”

“Upravo sada prolazim kroz to.”

“Samo trebam povući se nakratko, uzeti neko vrijeme da se priberem.”

Volio bih da živimo u drukčijem svijetu - Disneyland svijetu - gdje bismo mogli odmoriti se od života i borbe između pravednosti i nepravednosti. No ne možemo. Nikada ne možemo uzeti odmor od kršćanstva. Niti Boga niti đavla ne možemo staviti na čekanje. Nikada ne možemo reći: “Bog razumije ako se odmorim samo nakratko. On zna moju tragediju, moje okolnosti, moju bol. On će mi dati malo vremena da negujem svoje rane.” Bog uistinu razumije našu borbu, bol, žalost; no njegova je namjera da živimo u pobjedi, ne u porazu. On nam nudi milost da budemo više nego pobjednici. I iako on razumije, postoji netko tko nikada neće učiniti ustupke prema nama - sotona.

Koliko je on zao?

Zar ne bi bilo lijepo kad bi nas đavao ostavio na miru kada prolazimo kroz teška vremena? Volio bih da je tako, ali vas moram izvijestiti da on to ne čini. On se uvijek bori na prljav način. Sotona vidi naša razdoblja potištenosti kao svoje prilike. Sukladno njegovoj naravi, on napada sa svojom opakom odlučnošću kada smo najslabiji. Ništa manje ne možemo očekivati od neprijatelja. Moramo shvatiti koliko je sotona zao i kako su užasne njegove namjere prema nama.

Sotona je nepopustljiv u svojim napadima zato jer nas duboko mrzi. On želi naše potpuno uništenje. Nema nikakve dobrote u njemu. On nema apsolutno nikakve vrline i sućuti. To je njegova narav i on se neće promijeniti.

Pomisli na najgore, groteskne stvari koje ljudi čine jedni drugima. Pomisli na peći u nacističkim koncentracijskim logorima, ili sjenila za žarulje načinjena od ljudske kože. Pomisli koliko su užasnih načina mučenja i ubijanja ljudi izmislili: vezali ljude na hrpi drva i gledali ih kako gore, ili ih vezali rukama i nogama za četiri konja koji bi galopirali u četiri različita smjera i raskidali žrtvu u dijelove. Sjetite se Gulaga ili bombardiranja crnačkih crkava na Jugu (SAD-a, op. pr.), te ubijanja malih djevojčica u njihovoj nedjeljnoj odjeći. Zamisli kako mogu neki roditelji silovati svoju četveromjesečnu bebu ili kipućom vodom politi svoju djecu. Ljudi čine neopisive stvari jedni drugima - bestidna, čudovišna, nasilna djela. U zatvorima širom svijeta oči i nokti bivaju svakodnevno vađeni, a ljudi bivaju prisiljavani jesti svoju vlastitu nečist. Na seansama vještica ubijaju se i jedu bebe. U izbjegličkom kampu u Tajlandu sreo sam ljude koji su mi ispričali užasne priče o vojnicima koji su rezali trbuhe trudnim ženama, a male su nerođene bebe ispadale u blato dok je zgranuta obitelj stajala i gledala s nevjericom.

Zgražamo se užasnuti tim strašnim stvarima koje ljudi čine jedni drugima. Uglavnom smo mi zaštićeni od užasa tih stvarnosti. No sve je ovo iznjedrio naš neprijatelj. Sotona je daleko gori od bilo čega stvarnog ili zamišljenog. Moramo imati objavu o našem neprijatelju. Baš kao što trebamo božansko otkrivenje o Božjoj dobroti, milosrđu i ljubavi, tako moramo imati otkrivenje o sotoninoj zloj i razarajućoj moći.

Đavao nema osjećaja za fer igru. On je nemilosrdan. Kada smo potišteni, on nas udara. Poput morskog psa, kada namiriše krv, približava se kako bi ubio. On je pun mržnje, i uspijeva mučiti. Kada se dogode tragedije - kada nisi uspio u školi, kada si izgubio posao, kada su te muž ili žena prevarili, kada si izgubio obitelj u prometnoj nezgodi - tada đavao miče sve zapreke i žestoko te proganja.

Ljudski je biti shrvan i doživjeti emocionalnu traumu kada nam se dogode tragedije. No tijekom tih razdoblja moramo također ostati svjesni i paziti na napad neprijatelja.

Sotona bilježi našu slabost bilo da je strast, sumnja ili depre-sija. On strpljivo čeka pogodnu priliku i tada sije sjeme uništenja u našim životima. Dok on gleda kako ono pušta korijene, mi zamijetimo kad je prekasno ili uopće ne zamijetimo.

Naša je odgovornost prepoznati upornost neprijatelja i izne-naditi ga time što ćemo pretražiti područja slabosti zbog kojih smo pali u prošlosti. Ako si nekad imao prometnu nezgodu na određenoj dionici autoceste ili na nekom križanju, ne možeš proći to mjesto a da ne postaneš silno svjestan njegove opasnosti. Ako nigdje drugdje, tamo ćeš sigurno voziti daleko opreznije. Na isti način možemo biti jaki i nadvladati ono gdje smo u prošlosti pali.

Sotona te mrzi i ima užasan plan za tvoj život

“Lopov ne dolazi, osim da ukrade, zakolje i uništi. Ja sam došao da ovce imaju život i da ga imaju u izobilju” (Iv 10,10).

Ovaj redak opisuje narav i djelovanje đavla. Evo što sotona čini: on krade, ubija i uništava.

On je lopov koji nam želi uzeti sve što može. Želi nam ukrasti zdravlje i koju godinu života. Želi nam ukrasti našu produktivnost, naše odnose, našu radost, naš mir i našu vjeru.

Koliko si puta rekao: “Kako užasan dan sam imao”. “Kako neproduktivan mjesec!” To je upravo ono što neprijatelj želi. On nam želi iz dana u dan pljačkati živote. Mi potpomažemo lopovluk neprijatelja padajući u njegovu “loš dan” formulu. Moramo biti oprezni i svjesni. Ne smijemo mu dopustiti da nam uzima dane. Činiti tako, značilo bi polagano samoubojstvo, jer je naš život samo zbroj naših dana. Kada nas okolnosti ugrožavaju, moramo reći: “Sotono, ja ti neću dopustiti da mi uzmeš ovaj dan ili ovaj trenutak, i neću ti dopustiti da mi oduzmeš moju radost.”

Sotona je također ubojica. On voli ubijati. Sve što ima imalo veze sa smrću dobiva njegovu punu podršku i ohrabrenje. On je taj glavni utjecaj koji stoji iza izjava poput: “Volio bih da se nikada nisam ni rodio,” i “Volio bih da sam mrtav.” On bi volio sve nas navesti na samoubojstvo i ubojstvo.

Mnogo je ljudi, čak i kršćana, udomilo ideju da okončaju sve, no svaka je samoubilačka pomisao od okrutnoga, ubojitog srca sotone. Ja ne pokušavam za sve kriviti njega, no samoubojstvo je đavolsko djelo. Njegova je narav uništiti nas; nije u našoj naravi da tražimo samouništenje. Bog je stvorio

čovjeka s nagonom za preživljavanje kao njegovim najjačim instinktom. Potrebitim, očajnim srcima, sile tame nude samoubojstvo kao izlaz.

Kada davao ne može jamčiti naše trenutačno samouništenje, on će nas namamiti prema sporijem obliku samoubojstva - nekom samorazarajućem bijegu od života. Najočitiiji oblik polaganog samoubojstva su droge i alkohol. Kad god kažemo: "Ne mogu podnijeti život, ovo će me pokopati," na putu smo samoubojstva. To je isto načelo i isti duh. Ovaj određeni oblik može varirati i čak se čini bezazlenim: može biti ovisnost o hrani, seksu, televiziji ili kupovini. No ako se nečim služimo kako bismo se odrekli života, pobjegli od stvarnosti, to je samoubojstvo - to je smrt.

Sotona nas također želi uništiti pomoću grijeha. On nas kuša da griješimo sa zavodljivim obećanjem za ispunjenje. Primjerice, ako nismo ispunjeni u našem braku, vjerujemo kako možemo naći ispunjenje u zagrljaju drugoga. Međutim, neprijatelj nikada nije namjeravao dati nam ispunjenje. Kad odemo iz istine i pravednosti o ispunjenju, stupamo na područje sila tame. Naš udio u grijehu daje silama tame dozvolu i priliku da djeluju u našim životima. Mi postajemo suradnici sotone i njegova cilja za uništenje naših života.

Sotona je stvaran. Njegova zla narav, njegove namjere i njegovo miješanje u naše poslove su stvarni. Kada stupamo na njegov teritorij, postajemo prijatelji s nemilosrdnim lopovom, đavolskim razaračem i monstroznom ubojicom.

Njegova je cjelokupna namjera uništiti naše umove, naša tijela, naš karakter, našu reputaciju i naše odnose. On čezne za tim da iskorijeni sve što je pravedno i dobro. A ipak postoji mnogo ljudi koji misle kako se mogu poigravati s grijehom - da se mogu miješati sa silama tame. "Bog razumije" - kažu oni. "On će mi oprostiti." Ovdje se ne radi o tome razumije li Bog ili traži li. Ne možemo igrati se s najperverznijim, najnjusnijim, najubo-jitijim stvorenjem u svemiru i izvući se. Ovo je naš izbor. Kada se radi o grijehu, ili stojimo protiv neprijatelja ili stojimo s njim.

Neškodljiva prijevara ili smrtna opasnost?

"Neka se kod tebe ne nađe nitko tko bi kroz oganj gonio svoga sina ili svoju kćer; tko bi se bavio gatanjem, čaranjem, vraćanjem i čarobnjaštvom; nitko tko bi bajao, zazivao duhove i duše predaka ili se obraćao na pokojnike. Jer, tko god takvo što čini, gadi se Jahvi" (Pnz 18,10-12).

Sotonski mamac za uništenje je vrlo zavodljiv i jednako prijevaran. Njegovi se planovi odnose i obuhvaćaju sva živa bića. Ponekad su njegovi planovi skriveni, dok su drugi put razvikani kao u slučaju New age pokreta.

Tijekom zadnjih dvaju desetljeća, rast i rašireno prihvaćanje okultnoga bilo je nevjerojatno. Na jedan ili drugi način, ovi tren-dovi utječu na većinu od nas. Svakoga jutra uz kavu milijuni listaju novine do horoskopa u dnevnim novinama kako bi otkrili kakav će im biti dan. Ako je netko bogatiji, može si nabaviti osobnu astrološku kartu načinjenu posebno za njega ili možda unajmiti kanalizatora. Na policama gotovo svake trgovine, u ladicama radnih stolova, u kovčezima za dječje igračke stoje tarot karte i razne igre sa čudovištima, kao i komičnih knjiga s demon-skim likovima. Na sajmovima se čita iz dlana, a ljudi gledaju u šalice od kave kako bi otkrili odsjaj budućnosti.

Smatra se da postoje dobri i loši dani, i mi ih možemo razlikovati. Pošto je John Lennon bio ubijen u New Yorku, neki su takozvani stručnjaci rekli da bi John, samo da je provjerio, znao da je dan njegovoga ubojstva bio loš dan za njega. Kazali su da nikada nije trebao napustiti svoju kuću.

Mnogi misle kako su ove prakse bezazlene, ili čista glupost. Siguran sam da su mnoge kolumne o horoskopima jednostavno puka nagađanja ljudi voljnih da zabave znatiželjne. Nema ničeg demonskog u neosnovanim proricanjima u jutarnjim novinama. Ipak, Bogu je to mrsko - ne zbog sadržaja, već zbog toga što ljudi odlučuju otvoriti svoje živote za sotonske planove.

Sotona doista ima plan za naše živote. Kršćani trebaju biti svjesni toga - svjesni, ne uznemireni. Trebamo znati da se ako se savjetujemo s nadnaravnim izvorom tražeći informacije, otvaramo silama tame. Ima opasnosti u našem izboru - naša spremnost da idemo nekome drugom osim Bogu za naizgled neškodljiv odraz budućnosti. Taj nas odraz može učiniti otvorenima za plan smrti koji uistinu postoji u sotoninu umu. U Starome zavjetu bilo je apsolutno zabranjeno sudjelovanje u okultnim aktivnostima. Oni koji su bili uhvaćeni u vraćanju, proricanju sudbine ili spiritualnim praksama bili su izvedeni izvan grada i nasmrt kamenovani. Bog je ozbiljan u svom osuđivanju takvih stvari.

Umjesto da učimo napamet popis zabranjenih aktivnosti, trebali bismo znati ovo načelo: Svaka je nadnaravna informacija ili aktivnost ili od Boga ili od đavla. Ako je od Boga, dolazi po Duhu Svetomu, u ime Isusa i u skladu s Božjom Riječju. Druge nadnaravne pojave su mrske Bogu. One su gnusoba zato jer čak i naizgled dobre stvari od sotone vode k uništenju ili ropstvu. One su loše zato jer Bog želi upravljati, voditi i informirati nas. Ono što nas vodi, to je naš Bog, a zapovjedenom nam je da nemamo drugih bogova osim Njega (Izl 20,3).

Tko je najbolji u kazivanju nepoznatoga?

Sramotno je što su vidovnjaci i okultisti ponovno predstavili svijetu veliko razumijevanje nadnaravnoga, kada je Crkva sve vrijeme znala o tome. Nažalost, Crkva još uvijek kopa po teološkim knjigama, pitajući se čini li Bog i danas nadnaravne stvari, dok vidovnjaci govore policiji gdje može naći tijela. Čekam dan kada će policija zvati Crkvu i reći: "Hoćete li vi ljudi moliti Boga za informacije?"

Glavni razlog zašto Bog ne želi da tražimo savjete iz nadna-ravnih izvora je zato što želi da On bude naš jedini izvor nadna-ravnog djelovanja. Živi Bog nas ljubi i želi biti naš vodič. On nam je obećao u Psalmu 32: "Ja ću te voditi." U Ivanu 10 Isus je rekao: "Moje ovce slušaju glas moj." Biblija je puna Božjih obećanja o vodstvu, pomoći i opominjanju. Zašto ne idemo Bogu? On ima planove za nas. On će nam dati sve nadnaravne podatke i djelatnosti koje ikada možemo poželjeti kako bismo mogli ispuniti te planove. Čak i ako ne razumijemo u tom trenutku, i čak ako nam je ponekad teško čuti njegov glas, još uvijek se možemo pouzdati u njegov karakter. Još uvijek možemo vjerovati kako će On upravljati naše korake. On ima nepogrešiv zapisnik. Nikada nije nikoga povrijedio niti iznevjerio. Nikada nije bio drukčiji nego vjeran, pravedan i dobar. Doista možemo svoje pouzdanje staviti u njega.

Usponi i padovi

Svi mi imamo prirodne priljeve i odljeve, emocionalne i psiho-loške. Mjesečni ciklus kod žena je jedan primjer. Ti usponi i padovi nisu demonski u svojoj naravi. Međutim, neprijatelj pokušava iskoristiti te prirodne cikluse. Moramo biti oprezni. Ne trebamo dopustiti da nam ti ciklusi ili đavao pokvare dan.

Kada se David jutrom budio, ponekad je bio zabrinut i potišten. No David je govorio svojoj duši: "Što si mi, dušo, klonula i što jecaš u meni? U Boga se uzdaj!" (Ps 42,11). David je neprestano hrabrio sebe u Gospodinu.

Bog ne očekuje od nas da stalno budemo u emocionalnom usponu. Normalno je ponekad se osjećati klonulo, potišteno ili tužno. Nekad sam mislio da kada postanem duhovno zreo, više neću imati uspone i padove. Tada sam na televiziji vidio jedan od onih monitora za srce i zamijetio da su usponi i padovi znak života. Kada crta postane ravna, znači da si mrtav! Kršćanska zrelost ne znači da nemamo uspona i padova. Moramo se sjetiti da neprijatelj često napada kada smo ranjivi. Moramo naučiti kako hrabriti sebe i jedni druge.

Duhovni radar

Duhovna borba traži oprez - postojanu opreznost prema aktivno-stima neprijatelja. Koliko si puta čuo opomenu: "Nemoj razmišljati ili govoriti o đavlu. Samo gledaj na Gospodina"? Međutim, nije moguće doslovce gledati u Gospodina. Ta izjava znači da trebamo pomno paziti na Boga. On može raditi u nama i kroz nas zato jer nas voli i čuva nas svojom moći. To znači biti svjestan Boga, sjećajući se tko je On i što čini.

Nema ničeg loše u tom savjetu, no vrijeme je da tijelo Kristovo prihvati jednu drugu izreku: "Pomno pazi na đavla." Za većinu od nas ovo je neugodan pogled. Nekako smo uvjereni da ako naše oči prate đavla, ne mogu gledati Boga. No svi možemo doći do toga da budemo neprestano svjesni živoga Boga, dok smo istovremeno također svjesni onoga što čini neprijatelj.

Kada bih bio usred bitke, dok oko mene eksplodiraju granate, mogao bih prići pukovniku i reći: "Vidim da se vodi rat. Protiv koga se borite? Koliko ih ima? Koji su njihovi ciljevi? Kakve korake poduzimaju? Kakvo oružje koriste?"

Što ako je odgovor: "Pa, ne brinemo se zbog neprijatelja. Ne želimo previše razgovarati o njemu. Ne znamo gdje je i što radi. Mi samo pucamo iz naših pušaka i bacamo ručne granate. Zamisli, danas smo ispucali 17000 metaka. Zar to nije uzbuđljivo? Je l' da nam ide dobro?"

Apsurdnost vođenja rata s takvim neznanjem je jasna. A ipak sam često slušao o takvu pristupu prema duhovnom ratovanju od dobronamjernih kršćana koji se pokušavaju zaštititi od sila tame. No neznanje o neprijatelju nas neće zaštititi. Moramo dobro paziti na njega! S druge strane, ako gledamo na đavla a ne i na Boga, također smo u nevolji. Moramo gledati na Boga, i bez straha također gledati i na đavla. Moramo znati gdje je i što radi.

Ova je opreznost poput radara. Da bi se uopće isplatilo, radar mora neprestano biti uključen. Ako se tanjur prestane okretati na bilo koje određeno vrijeme - navečer ili vikendima, na Božić, blagdane, redovito mjesečno održavanje ili pak kada se operator ne osjeća dobro - radar je beskoristan. Ako provedemo šest mjeseci u opreznosti što se tiče sila tame, i samo na jedan dan popustimo u tom stražarenju, možemo biti sigurni da će neprijatelj napasti toga dana. On čeka na to da ne uspijemo održati postojanu opreznost. Planira i u potpunosti iskorištava naše padove.

Sama nazočnost radara je ponekad dovoljna da odvraća neprijatelja od napada koje planira. Na isti način, naša neprestalna svjesnost može odvratiti sotonu u njegovim pokušajima da nas spriječi. Kada đavao dođe u radarsko vidno polje, u nama bi se trebala uključiti crvena svjetla i sirene pripremajući nas za napad, a ponekad i za potpuno sprečavanje napada.

Mostovi, ceste, zračne luke, TV i radio postaje strateški su objekti koji se u svakom ratu dobro utvrđuju kako bi ih se očuvalo od neprijatelja. Tko god drži ključna mjesta vjerojatno će dobiti bitku. U našim životima postoje tri strateška područja koja moramo čuvati od napada: um, srce i usta. Slično kao i kod važnih vojnih položaja, moramo se boriti kako bismo ih štitili sve do zadnjeg daha.

Tekst je preuzet iz knjige *Duhovna borba za svakog kršćanina* u izdanju Bogoslovnog instituta iz Zagreba.